

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO DOTYCZĄCEGO PROJEKTU *STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+*

II ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH SPOTKANIE ZE ŚRODOWISKIEM SENIORÓW

Termin: 19 maja 2022 r. godz. 12.00-14.00
Miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219, Plac Jana Pawła II 1
Temat: prezentacja projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Cel debaty: zebranie uwag do projektu *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Uczestnicy:

- interesariusze strategii rozwoju gminy: seniorzy - mieszkańcy i mieszkanki Olsztyna, lokalni partnerzy społeczni – 7 osób,
- ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego oraz Magdalena Cybulska – doktorantka
- Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*: Ewa Monika Kaliszuk, I Zastępca Prezydenta Olsztyna
- Członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
 - Magdalena Binerowska – Dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury,
 - Bogusław Żmijewski - Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Promocji, Kultury i Sportu.

Wprowadzenia dokonała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk, krótko nawiązując do prac wykonanych w roku 2021 i dziesięciu debat tematycznych oraz spotkań z młodzieżą zorganizowanych w ramach I etapu konsultacji społecznych, a także warsztatów (luty 2022 r.), których zwieńczeniem będzie doprowadzenie do przyjęcia w III kwartale 2022 r. przez Radę Miasta Olsztyna dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*. Pani Prezydent krótko podsumowała I etap konsultacji, który miał miejsce jesienią 2021 roku i zakończył się 31 października 2021 r. na który złożyło się w sumie 10 debat, które ze względu na zagrożenie epidemiczne odbywały się w formie zdalnej. Udział w nich wzięło ponad 400 osób, w tym 282 osoby łączyły się za pomocą platformy Teams, natomiast 120 osób obserwowało debaty w czasie rzeczywistym przez internet. Łączna liczba uczestników spotkań stacjonarnych z młodzieżą szkolną wynosiła 99 osób.

Pani Prezydent wspomniała o wnioskach i opiniach mieszkańców Olsztyna, które przedłożyły się na ostateczny kształt projektu dokumentu. 238 z nich pojawiło się podczas debat, 50 w czasie spotkań z młodzieżą a 20 zostało zgłoszonych na piśmie bądź elektronicznie. Zauważyła, że patrząc na liczbę mieszkańców Olsztyna i skalę miasta, jest to być może znikoma liczba uwag, ale z drugiej strony są to uwagi istotne. Pani Prezydent zwróciła uwagę, że efektem propozycji, opinii i uwag zgłaszanych w trakcie I etapu konsultacji społecznych jest prezentowany od 04 maja 2022 r. na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu projekt *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+* (dalej: *Strategii*).

Prezydent Kaliszuk podkreśliła, że wszystkie dotychczasowe spotkania, w tym z mieszkankami i mieszkańcami Olsztyna były niezwykle twórcze, także dzisiejsze spotkanie dedykowane seniorom zapewne wniesie wiele do projektu *Strategii*. Przypomniała ponadto zebranych o terminach oraz formie wnoszenia uwag do projektu *Strategii*, zwracając uwagę, że projekt dokumentu jest dostępny w terminie **od 04.05.2022 r. do 22.06.2022 r.** w formie:

- elektronicznej: na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu,
- papierowej: w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II, 10-101 Olsztyn, Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, II piętro, pok. 211, w godzinach 8.00-15.00 - od poniedziałku do piątku.

Uwagi do projektu dokumentu można zgłaszać do dnia 22 czerwca 2022 r., tak do protokołu (w czasie spotkań

konsultacyjnych), jak i przekazując formularz konsultacyjny w niżej podany sposób:

1. w wersji elektronicznej - na adres: strategia2030@olsztyn.eu,
2. lub w wersji papierowej:
 - drogą korespondencyjną - na adres: Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, Urząd Miasta Olsztyna, Pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn,
 - osobiście - w kancelarii ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna: Pl. Jana Pawła II 1, pok. 20 w godzinach 8.00-16.00 - w poniedziałki oraz w godzinach 7.30-15.30 - od wtorku do piątku.

Pani Prezydent przedstawiła zebrany, członków Zespołu Koordynującego opracowanie *Strategii*, zaangażowanych w proces opracowania projektu *Strategii*, a także eksperta wiodącego dr Wojciecha Dziemianowicza, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wspierającego merytorycznie i prowadzącego proces opracowania projektu *Strategii* oraz jego doktorantkę Panią Magdalenę Cybalską. Przedstawiając harmonogram ośmiu spotkań konsultacyjnych zaplanowanych w ramach II etapu konsultacji społecznych projektu *Strategii*, Pani Prezydent zwróciła uwagę na hybrydową formułę tych spotkań, tj. pięciu spotkań stacjonarnych:

- inaugurujące proces konsultacji – 18 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knosały 3b w Olsztynie,
- z seniorami – 19 maja 2022 r. godz. 12.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami organizacji pozarządowych – 19 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedli – 10 czerwca 2022 r., miejsce: Tartak Raphaelsohnów, ul. Knosały 3b w Olsztynie,
- kończące, podsumowujące II etap procesu konsultacji *Strategii* – 22 czerwca 2022 r., miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knosały 3b w Olsztynie,

oraz trzech spotkań przeprowadzonych w formie online:

- z przedstawicielami środowisk biznesowych – 26 maja 2022 r.
- z olsztyńską młodzieżą – 27 maja 2022 r.,
- ze środowiskiem naukowym – 09 czerwca 2022 r. Wszystkie spotkania online odbędą z wykorzystaniem platformy MS Teams.

Pani Prezydent poinformowała, że zaproszenia na wyżej wymienione spotkania zostały wysłane do różnych środowisk, interesariuszy *Strategii*, których chcemy poprosić o opinię na temat projektu *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*, i z którymi chcielibyśmy twórczo porozmawiać. Jednocześnie podkreśliła, że uczestniczyć w spotkaniach konsultacyjnych projektu *Strategii* może każda zainteresowana osoba. Pani Prezydent poinformowała zebranych, że wszystkie informacje dotyczące trwającego II etapu procesu konsultacji społecznych, w tym m.in. projekt *Strategii* i harmonogram spotkań, są dostępne na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu.

Podsumowując, Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zwróciła uwagę, że priorytetem władz Olsztyna jest miasto rozwijające się w sposób zrównoważony, o rozwiniętych funkcjach metropolitalnych, konkurencyjne pod względem rynku pracy, turystyczne, ale co coraz bardziej istotne – tworzące atrakcyjne warunki życia i osiedlania się w Olsztynie nowych obywateli oraz przeciwdziałające odpływowi Olsztynian z naszego Miasta.

Strategia jako dokument podejmuje zagadnienia społeczne, środowiskowe, gospodarcze, przestrzenne, ale przede wszystkim stawia na kapitał ludzki, na „człowieka w centrum”. Nie chodzi o to, by rozwój inwestycyjny Olsztyna zatrzymał się, jednakże – co wybrzmiało wielokrotnie w czasie debat strategicznych przeprowadzonych w roku 2021 - spojrzenie w stronę człowieka, zabezpieczenia jego potrzeb jest kierunkiem ważnym dla mieszkańców Olsztyna. Założono, że kierunek ten będzie realizowany, przesuując punkt ciężkości rozwoju Olsztyna na obywatela naszego Miasta, zaprojektowania miasta, w którym wszyscy będziemy się dobrze czuli.

W trakcie dalszego trwania spotkania ekspert wiodący prof. dr Wojciech Dziemianowicz przedstawił wstępne założenia projektu *Strategii*. Podkreślił wysoki poziom uspołecznienia procesu opracowania projektu *Strategii*, wskazując, że człowiek - jego potrzeby i aspiracje - jest w centrum zainteresowania władz miasta, a

budowanie więzi społecznych jest niezwykle istotne dla rozwoju Olsztyna. Ponadto Strategia została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, na trudne czasy, wymagająca, odważna, krótka.

Profesor Dziemianowicz wskazał, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+* jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służący mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju. Przedstawiając zebranym wizję Olsztyna, zwrócił uwagę, że wypracowano ją na podstawie wniosków, propozycji wniesionych w trakcie trwania debat strategicznych I etapu konsultacji społecznych:

W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteście w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmocnienie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!

Rozwijając założenia stojące u podstaw tak sformułowanej wizji, ekspert wyjaśnił, że:

My Obywatele – to wszystkie grupy społeczne, niezależnie... seniorzy, młodzi, dorośli, dzieci... Olsztyn jest naszym domem

...wykorzystamy siedem lat – Strategia będzie impulsem do skuteczniejszego działania...

...wzmocnimy wspólnotę – w Olsztynie każdy będzie czuł się dobrze...

...zrealizujemy pasje i aspiracje – osobiste, rodzinne, grupowe, organizacyjne

...będziemy odważnie myśleć o przyszłości – kompetencje, kwalifikacje, nowoczesne miasto z rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, bezpieczeństwo.

Projekt *Strategii* zakłada, że wizja Olsztyna 2030+ realizowana będzie poprzez określony model trzech zasadniczych kierunków działań, który jest powtarzalny w każdym z celów operacyjnych:

- obywatel – działania ukierunkowane na indywidualnego obywatela miasta, ewentualnie grupy mieszkańców,
- organizacje – działania wspierające organizacje (instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany),
- przestrzeń – działania przekształcające przestrzeń Olsztyna zgodnie z założeniami planowania zintegrowanego.

W dalszej części spotkania profesor Dziemianowicz podkreślił, że w projekcie *Strategii* przyjęto zasadę dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Ekspert przedstawił układ celów strategicznych i celów operacyjnych, wskazując również kierunki działań jakie przewidywane są do realizacji poszczególnych celów. W dokumencie wyznaczono niżej wymienione trzy cele strategiczne oraz dwanaście celów operacyjnych. Cele te mają wymiar horyzontalny, wzajemnie współzależny od siebie.

Profesor Dziemianowicz poinformował, że dzisiejsza prezentacja przedstawi *Strategię* w kontekście seniorów, którzy stanowią ważną część społeczności Olsztyna, jak i również są docelową grupą rynkową. Pan Profesor zwrócił uwagę na brak obowiązku ustawowego opracowywania *Strategii* przez samorządy i zapewnił, że ten konsultowany projekt *Strategii* spełnia wszystkie kryteria ustawowe. Podkreślił również uspołecznienie procesu powstawania *Strategii*. Wspomniął, że projekt powstawał w czasie trudnym, ze względu na sytuację pandemiczną oraz wybuch wojny w Ukrainie. Profesor W. Dziemianowicz podkreślił, że jest to strategia wymagająca i będzie dokumentem żywym, podejmującym ryzyko wdrażania strategii w sposób inny niż przyjęty dotychczas. To projekt horyzontalny, obywatelski, świadomie podchodzący do naszego otoczenia. przyjąć

Następnie głos został oddany Pani Magdalenie Cybulskiej, która zaprezentowała i omówiła cele operacyjne, odnoszące się do zabezpieczenia potrzeb starszych mieszkańców Olsztyna. Zauważyła, że tak naprawdę w każdym celu operacyjnym znajdziemy kierunki działań, które mogłyby odnosić się do spraw ważnych dla seniorów, ale wybrano spośród nich 8 celów, gdzie zagadnień tych jest najwięcej (zestawienie w tabeli poniżej).

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań	Kierunek działań – seniorzy
Olsztyn wrażliwy	<i>Olsztyn empatyczny</i>	✓ wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmacnianie włączających relacji z tymi obywatelami miasta, ✓ inicjatywy wspierające seniorów, ✓ wsparcie tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi, ✓ inicjatywy ukierunkowane na rodziny potrzebujące wsparcia, ✓ rozwój ekonomii społecznej,	✓ poprawa warunków życia osób potrzebujących wsparcia ✓ rozwój inicjatyw aktywizujących seniorów ✓ poprawa warunków życia rodzin potrzebujących wsparcia ✓ rozwój opieki wytchnieniowej ✓ rozwój opieki środowiskowej dla seniorów ✓ rozwój centrów aktywności lokalnej i zwiększanie dostępności potrzebujących do różnorodnych form aktywności ✓ redukcja barier dla osób ze szczególnymi potrzebami ✓ rozwój budownictwa wielopokoleniowego i organizacja przestrzeni wielopokoleniowych
	<i>Olsztyn bezpieczny</i>	✓ adaptacja do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji, ✓ gospodarka obiegu zamkniętego, ✓ jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych, ✓ wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców, ✓ bezpieczeństwo publiczne, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenie komfortu życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania,	✓ rozwój terenów zieleni miejskiej i wzrost zadrzewienia miasta ✓ promocja bezpiecznych i nowoczesnych sposobów ogrzewania ✓ promocja rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej
	<i>Olsztyn świadomy</i>	✓ wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu oraz podnoszenie świadomości	✓ podnoszenie świadomości w zakresie historii miasta ✓ popularyzacja wiedzy na temat tożsamości regionalnej, w tym

		historycznej, ✓ generowanie, przekazywanie i promocja wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe), ✓ ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego, ✓ promowanie wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta,	kulturowej ✓ wsparcie inicjatyw podnoszących poziom świadomości wspólnoty samorządowej ✓ budowanie wśród mieszkańców postaw świadomego odbiorcy kultury ✓ rozwijanie sieci osiedlowych domów kultury (wielopokoleniowych) ✓ umieszczanie w przestrzeni publicznej symboli / atrakcji turystycznych związanych ze znanymi historycznymi postaciami miasta
Olsztyn otwarty	<i>Olsztyn kompetentny</i>	✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych, ✓ wzmacnianie roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta, ✓ wzmacnianie funkcji akademickiej Olsztyna, ✓ poprawa polityki oświatowej i jakości prac szkół, ✓ oferta edukacyjna, w tym rozwój dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi, ✓ rozwoju społeczeństwa informacyjnego,	✓ wsparcie osób wykluczonych cyfrowo ✓ wspieranie rozwoju kompetencji kulturowych ✓ wzmacnianie funkcji akademickich
	<i>Olsztyn dostępny</i>	✓ stworzenie efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna, ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta,	✓ zwiększanie dostępu mieszkańców do informacji ✓ zwiększanie dostępu mieszkańców do usług ✓ rozwój sprawnej i przyjaznej komunikacji miejskiej ✓ rozwój dostępności do terenów zieleni urządzonej ✓ zachowanie i udrażnianie istniejących

		✓ rozwój różnych form transportu, ✓ realizacja idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różnorodnych funkcji na poziomie osiedli, ✓ podnoszenie jakości przestrzeni, ✓ urealnienie idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług, ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego,	- zielonych i bezkolizyjnych szlaków pieszych ✓ rozwój przyjaznych przestrzeni dla pieszych i rowerzystów
Olsztyn proaktywny	<i>Olsztyn zaangażowany</i>	✓ rozwój partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych, ✓ aktywizacja i włączanie młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej, ✓ rozwój, wspieranie aktywności mieszkańców na poziomie osiedli, ✓ rozwój organizacji pozarządowych, ✓ wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności społecznej,	✓ promocja osób aktywnych i zaangażowanych w sprawy miasta ✓ wzmacnianie roli mediów społecznościowych w komunikacji z mieszkańcami ✓ wspieranie debat/spotkań lokalnych grup miejskich ✓ rozwój idei budżetu obywatelskiego, w tym budżetów tematycznych ✓ wspieranie rozwoju postaw obywatelskich, w tym realnego wpływu różnych rad na działania podejmowane przez samorząd lokalny ✓ wspieranie rozwoju wolontariatu ✓ realizacja pilotaży współpracy małych grup społecznych ✓ rozwijanie sieci centrów aktywności międzypokoleniowej ✓ osiedlowe ośrodki aktywności ✓ zwiększanie liczby atrakcji w różnych częściach miasta
	<i>Olsztyn witalny</i>	✓ wsparcie rozwoju sportu amatorskiego i kształcenia młodych sportowców, ✓ podnoszenie atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej, ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju	✓ rozwój profilaktyki i dbania o zdrowie mieszkańców ✓ zwiększanie aktywności fizycznej mieszkańców budowanie atrakcyjnej oferty sportu amatorskiego ✓ wspieranie inicjatyw służących poprawie bezpieczeństwa psychologicznego

		turystyki sportowej, ✓ podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej, ✓ szeroko pojęte zdrowie mieszkańców, traktowane spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.	✓ realizacja działań zapobiegających chorobom ✓ tworzenie korzystnych warunków przyciągających lekarzy specjalistów ✓ wykorzystanie obiektów sportowych dla promocji zdrowia ✓ wspieranie domów środowiskowych, hospicjów ✓ wspieranie instytucji zajmujących się opieką medyczną i rehabilitacją ✓ rozwój infrastruktury sportowej i spędzania czasu wolnego w przestrzeni publicznej ✓ zwiększenie dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ✓ zwiększenie wykorzystania lasów i jezior dla sportu i rekreacji przy uwzględnieniu potrzeby zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych
--	--	--	---

W czasie dalszego omawiania zawartości merytorycznej *Strategii*, ekspert zwrócił zebranym uwagę na model struktury funkcjonalno-przestrzennej Olsztyna, który jako nowy element (wymagany ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) pojawił się w dokumencie prezentowanym na spotkaniu. Model obrazuje spodziewane i planowane procesy rozwoju i ich wpływ na kształtowanie się struktur przestrzennych miasta. W modelu przedstawiono główne struktury przestrzenne Olsztyna (pasma miejskie, strefy funkcjonalno-przestrzenne), a także jak planowane do realizacji działania będą oddziaływać na przestrzeń miejską.

Ponadto ekspert – odwołując się do dokumentów strategicznych wyższego rzędu: krajowego tj. *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*; regionalnego – tj. *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*; ponadlokalnego – tj. *Strategia MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania* - podkreślił, że Olsztyn stanowi część obszarów strategicznej interwencji. Zauważył, że chcąc wykorzystać wszystkie zasoby zewnętrzne i możliwości zewnętrzne, podejmując działania na rzecz rozwoju Miasta należy pamiętać, że Olsztyn leży w Polsce Wschodniej, należy również do Tygrysa warmińsko-mazurskiego a także MOF Olsztyna (obszary interwencji wyznaczone do wsparcia przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego). Profesor Dziemianowicz krótko omówił OSI wyznaczone w *Strategii MOF Olsztyna*, tj.:

- ✓ OSI Infrastrukturalny pierścień – służące zrównoważonemu rozwojowi obszaru wokół obwodnicy,
- ✓ OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień) – służące zachowaniu powiązań przyrodniczych i ochronie walorów krajobrazowych,
- ✓ OSI Jeziora – służące ochronie linii brzegowej jezior,
- ✓ OSI Przestrzeń mobilności – służące możliwości zapewnienia zrównoważonego transportu m.in. obszary w bliskiej odległości od tras komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych.

Poza wyżej wymienionymi, istotnym dla Olsztyna obszarem strategicznej interwencji na poziomie lokalnym jest obszar rewitalizacji, który został wskazany w trwających pracach nad nowym Miejskim programem rewitalizacji Olsztyna. Program ten jest traktowany jest jako jeden z dokumentów wdrożeniowych *Strategię Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+*.

W dalszej części spotkania, ekspert przedstawił zebranym zasady realizacji *Strategii*, które będą przyświecać na każdym kroku jej wdrażania, są to:

- ✓ Zasada równości szans kobiet i mężczyzn,
- ✓ Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,

- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Zasada „nie czyni poważnych szkód”,
- ✓ Zasada partnerstwa,
- ✓ Zasada włączania młodych w procesy rozwojowe,
- ✓ Zasada wypracowywania standardów w projektowaniu i działaniach przestrzennych,
- ✓ Zasada uniwersalizmu w projektowaniu i podejściu do działań społeczno-gospodarczych,
- ✓ Zasada aktywizacji na poziomie osiedli,
- ✓ Zasada ciągłości interwencji.

Przechodząc do omawiania ram finansowych, profesor Dziemianowicz wyjaśnił, iż w projekcie *Strategii* nie przedstawiono budżetu na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wskazując na trudności zewnętrzne (m.in. kryzys ekonomiczny wywołany wojną w Ukrainie; zmiany przepisów prawa w zakresie finansów publicznych i in.), zwrócił uwagę, że istotnym było pokazanie potencjalnych źródeł finansowania tj.:

- ✓ publiczne środki zagraniczne (należy przyjąć, że zostaną uruchomione zarówno środki z Krajowego Planu Odbudowy, jak i Umowy Partnerstwa – istotne będą w szczególności budżety asygnowane na ZIT-y, czyli zintegrowane inwestycje terytorialne),
- ✓ publiczne środki krajowe,
- ✓ budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
- ✓ środki prywatne.

Ekspert zwrócił uwagę na zmiany, jakie nastąpią w zakresie monitoringu i ewaluacji *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* (w porównaniu do systemu monitorowania przyjętego dla *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020*). Monitoring celów strategicznych będzie realizowany w oparciu o 17 wskaźników. Źródłami danych wykorzystywanymi w monitoringu będą:

- ✓ statystyka publiczna – dla każdego celu strategicznego przypisano wskaźniki pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,

a także (wskazane jako novum)

- ✓ barometr społeczny – dane pochodzące z własnego badania społecznego, zawierającego wskaźniki tożsame ze wskaźnikami zapisanymi w *Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030*, a także zaproponowane dodatkowo dla poszczególnych celów strategicznych. Zwrócimy się do mieszkańców o wyrażenie opinii, co sądzą o zmianach i bieżącej sytuacji w mieście. Istotne dla nas będzie pozyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców, jaki jest odbiór działań wdrażanych w ramach *Strategii*. Profesor Dziemianowicz wskazał przykładowe wskaźniki, jakie będą monitorowane:

% mieszkańców...

- twierdzących, że w ich otoczeniu osoby w jakikolwiek sposób wykluczone otrzymują rzeczywiste wsparcie ze strony władz lokalnych
- korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej
- utożsamiających się z m. Olsztyn
- wysoko oceniających stan środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu
- pozytywnie oceniających ofertę kulturalną miasta
- oceniających wysoko poziom dostępności komunikacyjnej miejsc istotnych dla funkcjonowania ich i członków ich rodzin
- twierdzących, że w ostatnim czasie poprawili swoje kompetencje zawodowe
- pozytywnie oceniających ofertę sportowo-rekreacyjną miasta
- dostrzegających poprawę pozycji miasta na arenie krajowej i międzynarodowej
- deklarujących działania we współpracy z innymi osobami na rzecz społeczności lokalnych

Podsumowując wystąpienie prezentujące konsultowaną *Strategię*, profesor Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* jest spójny z dokumentami wyższego rzędu (SOR, KSRR, Warmińsko-Mazurskie, *Strategią MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania*). W projekcie omawianego dokumentu szczegółowo przedstawiono analizę spójności w ww. dokumentami strategicznymi.

Następnie Pani Prezydent Kaliszuk zachęciła zebranych do dzielenia się uwagami dotyczącymi projektu *Strategii*.

UWAGI WNIESIONE W CZASIE SPOTKANIA	USTOSUNKOWANIE
Przedstawiciele Rady Seniorów odnosząc się do postulatu bycia wysłuchanym i zrozumianym, mówiła, że nie ma wpływu na niewielką liczbę członków Rady na spotkaniu. Zadała także pytanie o to, jakie są w Olsztynie inicjatywy dla seniorów? Jakie są sposoby na aktywizację ludzi starszych? Zwróciła uwagę na ubóstwo grupy seniorów i wynikającą stąd niemożność skorzystania z oferty miasta. Odnosząc się do wskaźnika osób korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej podkreśliła, że brakuje w Olsztynie centrum aktywności dla seniorów, jak i innych pokoleń, w związku z tym zainteresowania nie mogą być rozwijane. Taką funkcję mogłyby przejmować Osiedlowe Domy Kultury, jednocześnie odpowiadając na potrzebę rozwijania kompetencji cyfrowych wśród seniorów. Jednak brak jest na to środków finansowych, sprzętu oraz kadr. Wspomniała także o koncepcji miasta 15 minutowego – wskazanie przykładu Kortowa, które takie funkcje zatraciło. W kontekście miasta witalnego – brakuje banerów, znaków, witających wjeżdżających do Olsztyna turystów. Postulat wprowadzenia Meleksów, jako ekologicznego środka transportu, z którego mogłyby korzystać także osoby starsze. Konieczne byłoby także zachęcanie i instruowanie seniorów chętnych do wykorzystywania dostępnych w Olsztynie rowerów oraz hulajnóg elektrycznych. Olsztyn jest miastem czystym, mieszkańcy bardzo dbają o jakość powietrza, monitorując je, stąd pytanie o możliwość instalowania czujników jakości powietrza, np. na przystankach autobusowych. Kolejne pytanie dotyczyło braku reprezentanta seniorów w Zespole Koordynującym opracowanie <i>Strategii</i>, a także postulat stworzenia Centrum Informacyjnego, służącego pomocą seniorom i koordynujące informacje z całego Miasta. Wspomniano również o ludziach wierzących, jako istotnej części mieszkańców miasta, o których trzeba pamiętać organizując dla nich wydarzenia. Taką integracyjną funkcję spełniały festyny osiedlowe, które zostały znacznie ograniczone ze	Pani Prezydent E.M.Kaliszuk dziękując za głosy w dyskusji wyraziła zaskoczenie, odnośnie przebiegu spotkania. Podkreśliła, że rozumie rozgoryczenie seniorów, ale nie temu miało służyć to spotkanie. Pani Prezydent zwróciła uwagę, że w <i>Strategii</i> nie wskazujemy konkretnych rozwiązań, te powinny pojawić się dopiero na etapie prac nad programami wdrożeniowymi. Poinformowała zebranych, że po przyjęciu <i>Strategii</i>, na jej kanwie odbędą się spotkania służące wypracowaniu konkretnych działań. Pani Prezydent poprosiła o skupienie się na przyszłości, na tym co możemy wypracować, nie na pretensjach. Zwróciła uwagę, że każde z proponowanych przez uczestników działań, generuje koszty, a każdy koszt w obecnej sytuacji jest wysoki. Nie tylko seniorzy są poszkodowani, także inne grupy, takie jak dzieci (np. z powodu zaniechania dofinansowania lekcji pływania). Podkreśliła, że na miasto należy spojrzeć kompleksowo, globalnie, biorąc pod uwagę potrzeby wszystkich mieszkańców Olsztyna. Pani Prezydent poprosiła o skupienie nad zapisami konsultowanej <i>Strategii</i>, wskazując jednocześnie, że konkretne rozwiązania będzie można znaleźć na etapie programów wdrożeniowych Profesor W.Dziemianowicz odnosząc się do tematu zniżek dla seniorów, podkreślił na przykładzie członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku, że działając grupowo i zorganizowanie, łatwiej jest o wywalczenie korzystnej oferty. Profesor W.Dziemianowicz zauważył brak obecności na spotkaniu przedstawicieli organizacji pozarządowych, podkreślając że podniesione działania mogłyby zostać zrealizowane właśnie we współpracy z NGO's, gdyż zadania, o których mówiono w czasie spotkania nie są tylko i wyłącznie działaniami leżące w gestii gminy. Profesor W.Dziemianowicz zauważył, że cała Europa się starzeje i być może NGO's mogłyby aplikować o środki z Unii Europejskiej na aktywizację seniorów. Być może nie wszystkie organizacje dostrzegają możliwość pozyskania takich środków, zostanie to jeszcze omówione na spotkaniu z organizacjami pozarządowymi. Odnosząc się do wcześniejszego stwierdzenia, że każdy mieszkaniec powinien być orędownikiem miasta, zauważył, że następuje odpływ mieszkańców z Olsztyna, nie tylko do gmin najbliższych. Rodzi się pytanie, czy tacy byli mieszkańcy, mogą być orędownikami Olsztyna? Jest to kwestia odpowiedniego wykształcenia, uświadczenia

względu na pandemię oraz brak środków finansowych.	sobie, że miasto powinno dbać o to, co się o nim mówi. Głos z Sali: o Olsztynie mówi się źle wewnątrz a dobrze na zewnątrz.
Przedstawicielka Klubu Senior + wskazała ubóstwo ekonomiczne osób starszych wynikające z niskich emerytur, powodujących życie na granicy ubóstwa - a więc także niemożność skorzystania z oferty kulturalnej, jak i sportowej miasta. Rozwiązaniem byłyby zniżki dla seniorów , istniejące do niedawna, ale w większości zniesione. Wspomniana została zniżka senioralna OSIR-u, która jednak nie jest dostosowana do potrzeb seniorów, jak i nie wyczerpuje tematu. Wśród osób starszych istnieje duża potrzeba zajęć sportowych, np. lekcji pływania.	Profesor W.Dziemianowicz odpowiedział, że powinniśmy zmienić nastawienie do promocji miasta. Wracając do aktywizacji seniorów prof. potwierdził, że potrzebne jest stworzenie i rozbudowa sieci aktywności. Wykluczenie cyfrowe: zasadnym byłoby zorganizowanie spotkania wspólnego z organizacjami pozarządowymi, aby opowiedziały o podejmowanych przez nie działaniach i pomysłach planowanych w przyszłości (ekspert przywołał tu przykład Wielkopolski, w której funkcjonował wyposażony w internet i komputery autobus jeżdżący po wsiach wykluczonych cyfrowo, aktywizując i łącząc dwa pokolenia: dzieci oraz seniorów). Można byłoby taki pomysł wykorzystać także na olsztyńskich osiedlach. Głos z Sali: w Olsztynie seniorzy współpracują z organizacjami, wszystko zależy od chęci, świadomości i otwartości na nowe, bez przekreślania nowych pomysłów. Prof. Dziemianowicz:
Przedstawicielka Razem wskazała na hermetyczność Rady Seniorów, zwróciła uwagę na nieprawidłowości w wyborze członków Rad, niedoinformowanie. Podkreśliła brak środków na działania Rad Osiedli, nie wszystkie Rady posiadają swoje siedziby . Pomimo protestów, nie znalazły się na to środki (wspomniała brak reakcji ze strony władz miasta na tę kwestię).	- witacze są jak najbardziej możliwe do zrobienia - melekсы są świetnym pomysłem, zwłaszcza te wykorzystujące energię z OZE. Odwołując się do - Centrum informacyjnego, profesor przyznał, że konieczna jest inwestycja w komunikację (m.in. pomiędzy mieszkańcami a władzami), w budowanie relacji.
Przedstawicielka Rady Seniorów zauważyła, że szkoły byłyby doskonałą bazą do organizowania zajęć sportowych dla seniorów. Zaproponowała też organizację zajęć w parkach miejskich, rotacyjnie na wszystkich osiedlach, prowadzonych przez zatrudnionego trenera. Przedłużenie Starówki na ulicę Starą Warszawską, aż do Szpitala Uniwersyteckiego . Zwróciła uwagę na pustostany należące do miasta jako potencjalnego miejsca do spotkań seniorów , po uprzednim remoncie.	Profesor zwrócił uwagę, że prace nad projektem <i>Strategii</i> odbywają się przy niewielkim zainteresowaniu olsztyńskich radnych, co może być ryzykowne dla <i>Strategii</i> . Ekspert podkreślił, że to po stronie mieszkańców, w tym seniorów leży aktywizacja radnych i przypominanie im o konieczności wdrażania <i>Strategii</i> . Profesor zwrócił uwagę zebrany jak istotnym dla miasta jest konsultowany obecnie dokument. Wyraził opinię, że należy również dostrzec, jak dużym problemem są finanse. Profesor podkreślił także fakt, że Olsztyn swoją <i>Strategię</i> wypracowuje „nie idąc na łatwiznę”, i nie zamawiając gotowego dokumentu w firmach zewnętrznych.
Pani G.J. podniosła temat targowisk miejskich - hala Zatorzanka wymaga remontu, tak jak i targowisko przy ul. Grunwaldzkiej. Jako problem wskazano także niedostępność komunikacyjną osiedla Zielona Górka , znikomą liczbę kursów komunikacji miejskiej, nieproporcjonalnie niską w stosunku do liczby mieszkańców.	

Pani Prezydent E.M. Kaliszuk podziękowała za obecność i uwagi, jednocześnie zapraszając na kolejne spotkania konsultacyjne planowane w ramach II etapu konsultacji społecznych (harmonogram poniżej).

Spotkanie III - 19 maja 2022 r. z przedstawicielami organizacji pozarządowych odbędzie się w sali 219 olsztyńskiego Ratusza o godz. 17.00.

Spotkanie IV - 26 maja 2022 r. z przedstawicielami środowisk biznesowych - w formie on-line - godz. 17.00

Spotkanie V - 27 maja 2022 r. z olsztyńską młodzieżą - w formie on-line - godz. 17.00

Spotkanie VI - 09 czerwca 2022 r. ze środowiskiem naukowym - w formie on-line - godz. 17.00.

Spotkanie VII - 10 czerwca 2022 r. z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedlowych odbędzie się w Tartaku Raphaelsohnów (Park Centralny) o godz. 17.00.

Spotkanie VIII - 22 czerwca 2022 r. podsumowujące prace nad dokumentem odbędzie się w Zajeźdni Trolejbusowej (Park Centralny) o godz. 17.00.

Na tym spotkanie zakończono.

Kolejne spotkanie zaplanowano na 19 maja 2022 r., godz. 17.00, sala nr 219 olsztyńskiego Ratusza.

Spotkanie poświęcone będzie sprawom dotyczącym organizacji pozarządowych.

Protokół sporządzono: 07 czerwca 2022 r.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Ewa Monika Kaliszuk